

KONDOMKOLLEN 2023

En rapport från RFSU kring nordbornas attityd
och beteenden kring sex och kondom

INTRO

Om Kondomkollen

Sedan 2009 har RFSU årligen genomfört en nordisk undersökning för att kartlägga svenskarnas sex- och kondomvanor. Undersökningen omfattar områden inom målgruppens användning, attityd, kunskap och beteende, med särskild fokus på unga i åldersgruppen 16-35 år.

Om undersökningen

Undersökningen genomfördes med hjälp av Bilendis onlineundersökning i paneler i Sverige, Norge, Finland och Danmark under juli månad 2023. Den omfattade 1000 intervjuer per land bland personer mellan 16-65 år, valda genom ett riksrepresentativt urval, som säkerställts statistiskt genom signifikanstest.

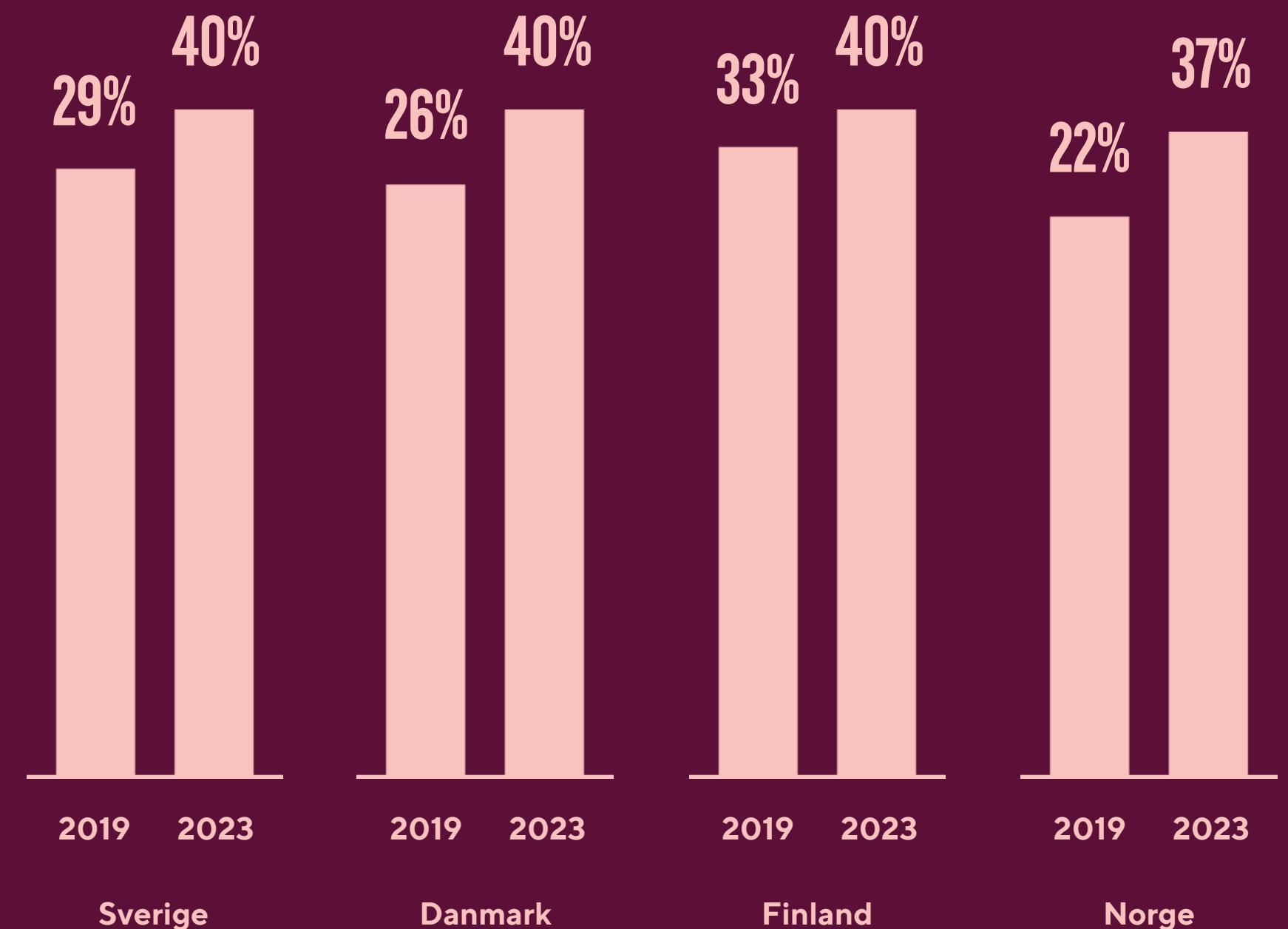
POSITIV TREND I KONDOMANVÄNDNING I NORDEN

Kondomanvändningen ökar stadigt i hela Norden. Under det senaste året har två av fem (40%) av befolkningen i Sverige, Finland och Danmark använt kondom, medan siffran för Norge är något lägre, där 37% har använt kondom.

Kondom är även det mest använda preventivmedlet i samtliga länder. I Sverige använder vanligtvis 30% kondom, antingen ensamt eller i kombination med andra preventivmedel. I Finland 28%, Danmark 27% och i Norge 26%.

Trots fortsatt glapp mellan avsikt och faktisk användning syns en positiv trend i skillnaden mellan tanke och handling. Drygt två av tre i Danmark (70%) svarar att de skulle använda kondom med en ny sexpartner, medan motsvarande siffror för Finland är 69%, Sverige 68% och Norge 62%. Över hälften (57%) i Finland svarar att de faktiskt använde kondom senaste gången de hade sex med en ny partner. Motsvarande siffror är 52% i Danmark och 47% i både Sverige och Norge.

Kondomanvändningen i Norden jämfört med innan pandemin

POSITIV UPPFATTNING OM PERSONER SOM FÖRESLÅR KONDOM

När det kommer till hur man uppfattar en person som föreslår kondom, dominerar positiva associationer i samtliga länder.

Sverige:

Ansvarstagande 68%, vuxen 47%, omtänksam 45%, erfaren 30%, självsäker 28%.

Danmark:

Ansvarstagande 58%, vuxen 45%, omtänksam 46%, erfaren 25%, självsäker 22%.

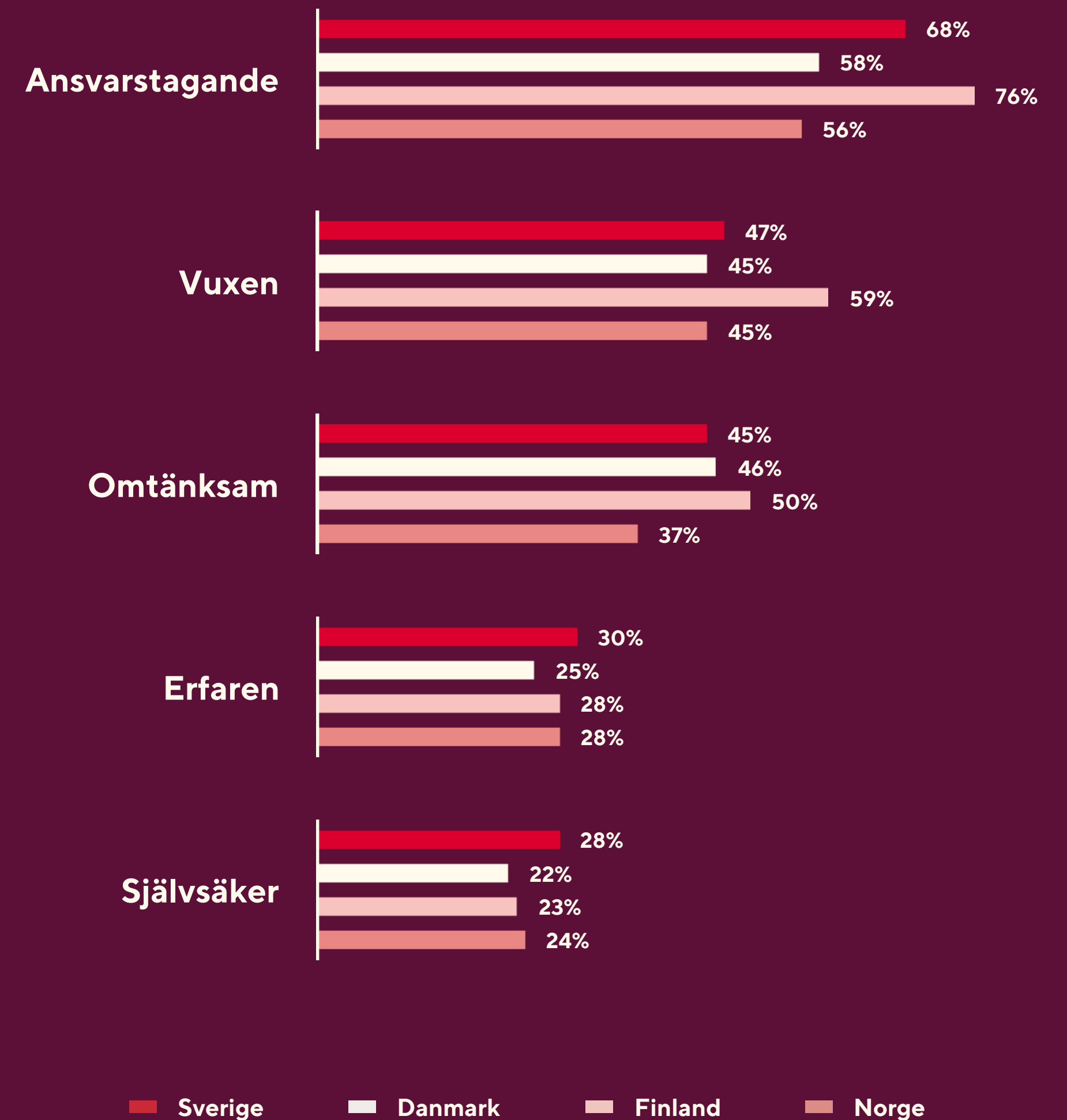
Finland:

Ansvarstagande 76%, vuxen 59%, omtänksam 50%, erfaren 28%, självsäker 23%.

Norge:

Ansvarstagande 56%, vuxen 45%, omtänksam 37%, erfaren 28%, självsäker 24%.

Så uppfattas en person som föreslår kondom

SAMMANFATTNING

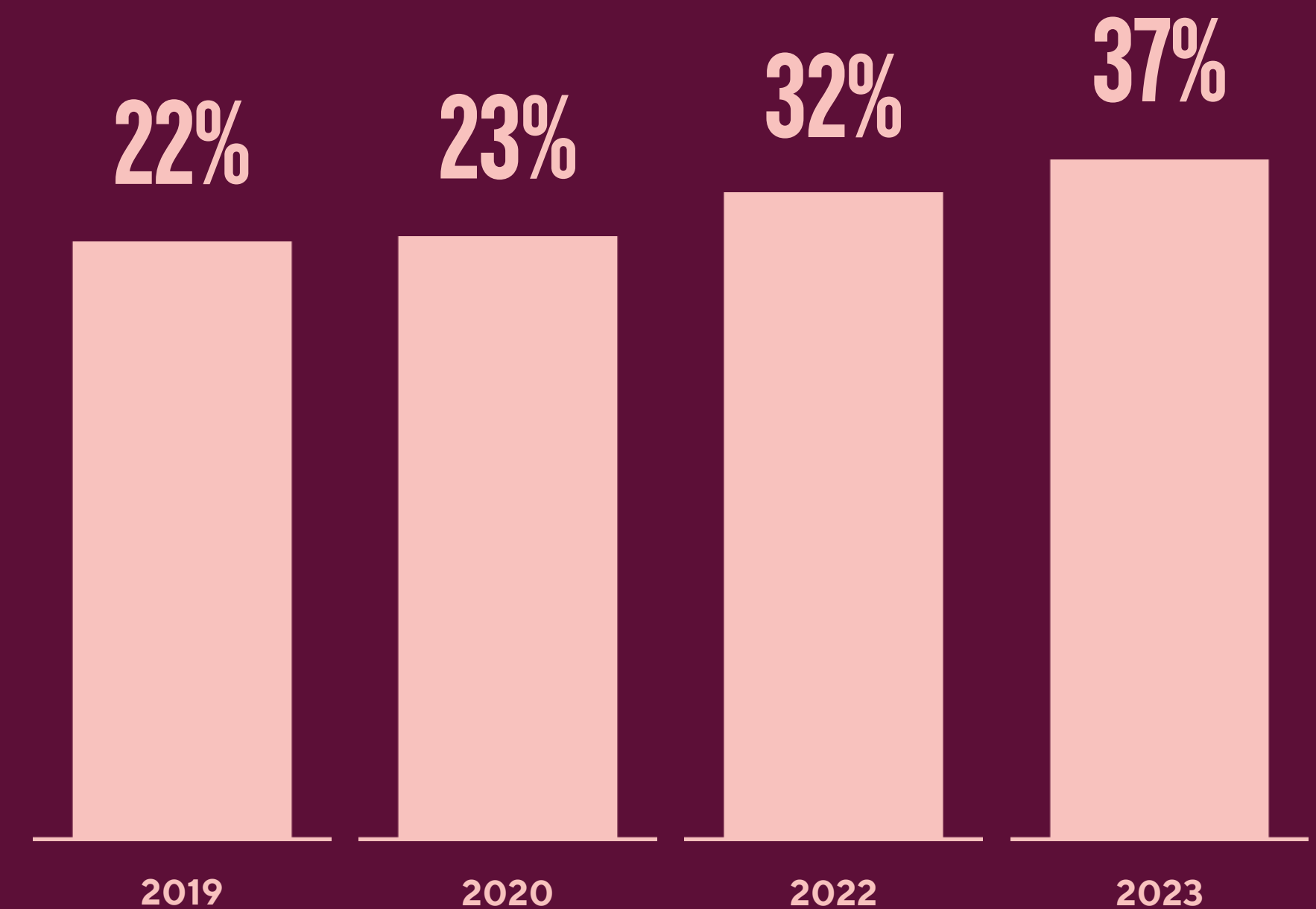
NORGE

NORRMÄNNEN EFTER I KONDOMANVÄNDNING BLAND NORDISKA LÄNDER

Under det senaste året har kondomanvändningen i Norge ökat, men ligger fortfarande lägst i Norden med 37%. Ökningen har de senaste åren skett gradvis där användningen låg på 32% 2022, 23% 2020, och 22% 2019. Bland unga i åldern 16-20 år svarar 65% att de har använt kondom det senaste året, medan siffran för åldersgruppen 21-35 år är något lägre, där 49% uppger att de har gjort det.

När det kommer till klyftan mellan intentionen att använda kondom och den faktiska användningen syns en positiv utveckling. 62% av normmännen säger att de avsåg att använda kondom vid sex med en ny partner, och 47% bekräftar att de faktiskt använde kondom senast de hade sex med någon ny. Detta är en ökning från 2022, då 62% hade avsikten att använda kondom vid första tillfället, medan endast 39% verkligen gjorde det.

Gradvis ökning av kondomanvändning
från år till år

A photograph of a man and a woman in a shower. The man is on the left, and the woman is on the right, looking down. The scene is lit with warm, yellow light. The text is overlaid on the bottom left of the image.

TRE AV FYRA NORRMÄN FÖRKNIPPAR SAMTYCKE MED RESPEKT

- Majoriteten av norrmännen, 70%, associerar samtycke med respekt, medan 42% svarar godkännande.
- När det gäller kommunikation om sexuella gränser, anser 72% av norrmännen att de är bra på att kommunicera i sängen. Bland unga i åldersgruppen 16-20 år svarar 67% att de är ganska eller mycket bra på att kommunicera sina gränser, med en jämn fördelning mellan män och kvinnor. I åldersgruppen 21-35 år är siffran 77%.
- Vid initiering av sex kommunicerar många unga genom direkt fråga, i åldersgruppen 16-20 år är det 54% föredrar detta tillvägagångssätt.

SAMMANFATTNING

DANMARK

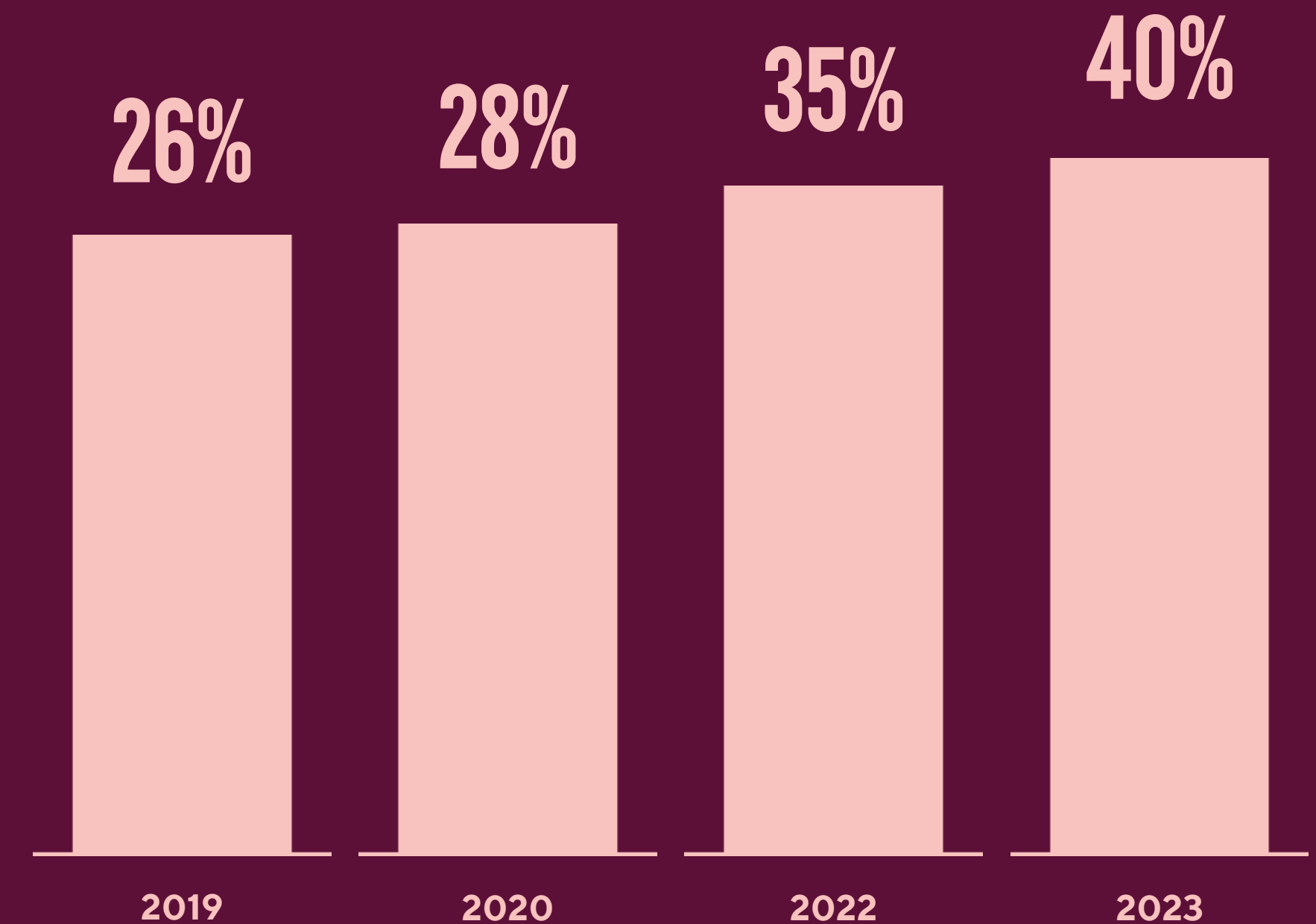

KONDOMANVÄNDNINGEN ÖKAR BLAND DANSKARNA

En tydlig trend av ökad kondomanvändning syns bland danskarna, där 40% har svarat att de använt kondom det senaste året. Det kan jämföras med 2022, där siffran var 35%, 2020 28%, och 2019 då nivån låg på 26%. Bland unga i åldern 16-20 år har 61% använt kondom, medan motsvarande siffra för 21-35-åringar är 56% – en betydande ökning från 2019 då nivån låg på 45%.

Skillnaden mellan avsikt och faktisk användning av kondom rör sig i en positiv riktning i Danmark. 70% uppger att de avser använda kondom vid sex med en ny partner, vilket är en ökning från tidigare år då nivån legat konstant på 66% sedan 2019. 52% anger att de använde kondom vid senaste samlag med en ny partner, en ökning från 47% år 2022. Bland 21-35 åringar är det en markant ökning, där 62% använde kondom vid senaste samlag med ny partner, jämfört med 53% år 2022. Motsvarande siffra bland unga i åldern 16-20 ligger på 55%.

Gradvis ökning av kondomanvändning
från år till år

UNGA ÄR BÄST PÅ ATT KOMMUNICERA SINA GRÄNSER I SÄNGEN

- Majoriteten av danskarna, 59%, associerar samtycke med respekt, medan 55% svarar acceptans.
- När det gäller kommunikation om sexuella gränser anser 72% av danskarna att de är bra på att kommunicera i sängen. Bland unga i åldersgruppen 16-20 år svarar 76% att de är ganska eller mycket bra på att kommunicera om sina gränser, jämt fördelat mellan könen (75%) män, (77%) kvinnor. I åldersgruppen 21-35 år är siffran 69%.
- Vid initiering av sex kommunicerar många unga genom en direkt fråga, i åldersgruppen 16-20 år svarar 46% att de föredrar detta tillvägagångssätt.

SAMMANFATTNING

FINLAND

UNGA FINLÄNDARE BÄST I NORDEN PÅ ATT ANVÄNDA KONDOM

Kondomanvändningen ökar i Finland, där 40% av befolkningen rapporterar att de använt kondom det senaste året, jämfört med 33% år 2019. Bland unga i åldern 16-20 år är siffran imponerande 68%, vilket är högre än i övriga nordiska länder, medan den för 21-35-åringar ligger på 57%.

När det kommer till skillnaden mellan intention och faktisk användning är det 69% som uppger att de avser använda kondom vid sex med en ny partner, en ökning från 67% sedan 2022, och 57% använde kondom vid senaste samlag med en ny partner, jämfört med 56% år 2022.

68%

av unga i åldern 16-20 år har använt kondom senaste året.

DRYGT TVÅ AV TRE UNGA ÄR BRA PÅ ATT KOMMUNICERA SINA GRÄNSER I SÄNGEN

- När finländarna tillfrågas om deras tankar kring samtycke, svarar majoriteten, 64%, att de associerar det med respekt, medan 61% svarar acceptans.
- När det kommer till kommunikation om sexuella gränser anser hela 77% av finländarna att de är bra på att kommunicera i sängen. Bland unga i åldersgruppen 16-20 år svarar 71% att de är ganska eller mycket bra på att kommunicera om sina gränser, med något lägre siffror för flickor (68%) jämfört med pojkar (76%). I åldersgruppen 21-35 år är siffran imponerande hög med 81%.
- Vid initiering av sex kommunicerar många unga genom en direkt fråga, i åldersgruppen 16-20 år är det 63% som rapporterar detta tillvägagångssätt, medan det för 21-35-åringar är 74%.

SAMMANFATTNING

SVERIGE

FRANCIS

REKORDHÖG KONDOMANVÄNDNING BLAND SVENSKARNA

Kondomanvändningen i Sverige fortsätter öka, 40% av befolkningen uppger att de använt kondom det senaste året, jämfört med 39% år 2022 och 28% år 2020. Unga i åldern 16-20 år utmärker sig, där 65% har använt kondom det senaste året, vilket dock är något lägre än 2022 (68%). I åldersgruppen 21-35 år har användningen ökat till 55%, jämfört med 54% 2022 och 41% 2020.

68% av svenskarna avser att använda kondom vid sex med en ny partner. I åldersgruppen 16-20 år är siffran 67%, och för åldersgruppen 21-35 år är den 70%. Nära hälften (47%) av svenskarna svarar att de använde kondom vid senaste samlag med en ny partner, jämfört med 46% 2022 och 43% 2020. Bland unga i åldersgruppen 16-20 år var det 53%, och för åldersgruppen 21-35 år var siffran 52%.

Kondomanvändningen i Sverige
fortsätter öka

40%

av befolkningen uppger att de
använt kondom det senaste året.

SVENSKARNA ÄR BÄST I NORDEN PÅ ATT KOMMUNICERA SINA GRÄNSER I SÄNGEN

- När svenskarna tillfrågas om vad de tänker på när de hör ordet samtycke, svarar 78% av unga 16-20-åringar med respekt, 61% med godkännande.
- När det kommer till gränssättning, svarar en majoritet av svenskarna, 78%, att de anser sig vara bra på att kommunicera sina gränser i sängen – vilket är högst i Norden. Bland unga i åldersgruppen 16-20 år ökar antalet till 77% som anser att de är ganska eller mycket bra på detta, med jämn fördelning mellan könen. I åldersgruppen 21-35 år är motsvarande siffra hela 80%.
- När det kommer till initiering av sex är en betydande andel ungdomar benägna att använda en rak fråga. I åldersgruppen 16-20 år är siffran 57%, och för åldersgruppen 21-35 år är den 66%.

FOR THE FREEDOM OF EVERY BODY

Undersökningen genomfördes med hjälp av Bilendis onlineundersökning i paneler i Sverige, Norge, Finland och Danmark under juli månad 2023.